โรงเรียนมาตรฐานสากล

คู่มือการพัฒนา หลักสูตรและการสอน

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ปีที่พิมพ์ พุทธศักราช 2553

จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม

ลิขสิทธิ์เป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
79 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
โทร. 0-2561-4567 โทรสาร 0-2579-5101
นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ขับเคลื่อนการพัฒนายกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนดีมีมาตรฐานสากล โดยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายชินภัทร ภูมิรัตน) ได้มอบนโยบายแก่โรงเรียนในโครงการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพร้อมกันทั่วประเทศ ผ่านการประชุมทางไกล (Tele Conference) พร้อมกับสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย และคณะทำงานได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางและแนวทางการดำเนินงานเบื้องต้นให้รับทราบแล้วนั้น และเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงในการนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำเอกสาร “คู่มือแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล” ขึ้นจำนวน 5 รายการ ประกอบด้วย การขับเคลื่อนกลยุทธ์ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การบริหารจัดการระบบคุณภาพ การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน และการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา

ขอขอบคุณสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา และคณะทำงานที่ได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานชุดนี้ขึ้น เพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานยกระดับคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

เรื่อง คู่มือการพัฒนาหลักสูตรและการสอน โรงเรียนมาตรฐานสากล

1 สภาพปัจจุบัน

4 การดำเนินการพัฒนาการหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

18 สาระการเรียนรู้ การเขียนความเรียงชั้นสูง (Extended-Essay)

21 การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ CAS (Creativity, Actions, Service

28 ขอบข่ายเนื้อหาสาระการจัดการเรียนการสอน

37 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

45 ภาคผนวก

การพัฒนาหลักสูตรและการสอน โรงเรียนมาตรฐานสากล

สภาพปัจจุบัน

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในประเทศไทยมีการพัฒนาหลักสูตรและการสอนให้เป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนในหลายรูปแบบ โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายสำคัญเพื่อตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันและทัดเทียมนานาประเทศ ซึ่งมีหลักสูตรและการสอนที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ได้แก่

1 หลักสูตรและการสอนทั่วไป เป็นหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนทุกคนเป็นภาษาไทย

2 หลักสูตรและการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ที่เรียกชื่อว่า English Program เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและประวัติศาสตร์ไทย

3 หลักสูตรและการสอนกึ่งภาษาอังกฤษ ที่เรียกชื่อว่า IEP (Intensive English Program) หรือ ในความหมายของ IEP International Program สำหรับโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรของ IBO (International Baccalaureate Organization) MEP (Mini English Program) เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษามีรูปแบบที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ในหลายโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในทุกสาระการเรียนรู้เป็นภาษาไทย เน้นเพิ่มเติมจำนวนคาบเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น ในขณะที่โรงเรียนอื่น ๆ มีการจัดการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นภาษาอังกฤษ และเพิ่มภาษาอังกฤษในคาบเรียนของสาระเพิ่มเติม เป็นต้น หรือ EIL (English-Intergrated Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการภาษาอังกฤษ

4 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรวิชาชีพ เป็นการบูรณาการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2546) ซึ่งเมื่อผู้เรียนจบหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาที่ต้องการและสามารถศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ต่อมาปี พ.ศ. 2553 กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการโครงการโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลเพื่อยกระดับโรงเรียนให้มีการจัดการเรียนการสอนและการบริหารระบบคุณภาพ (Quality System) มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Learner Profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World Class Standard) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen)

"เป็นเลิศวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก"

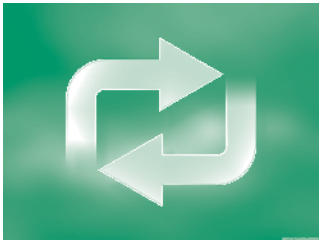

การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลในสถานศึกษาเป็นภาระงานในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา และสถานศึกษา ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวมีการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. กำหนดนโยบายในการพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
2. จัดทำเอกสารคู่มือแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล
3. พัฒนาบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.)
4. แก้ไขกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล
5. จัดประชุมชี้แจงนโยบายสู่การปฏิบัติให้กับ สพท. ทั่วประเทศ
6. สนับสนุน ส่งเสริม ให้ สพท. ดำเนินการตามนโยบายให้ประสบผลสำเร็จ

เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา (ศน.ม.)

1. จัดตั้งคณะทำงานระดับเครือข่ายการนิเทศ เพื่อศึกษาคู่มือแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล
2. กำหนดแนวทางการปฏิบัติให้กับโรงเรียนได้ดำเนินการตามเอกสารคู่มือแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล
3. พัฒนาบุคลากรของเครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา (ศน.ม.) และโรงเรียน

4. จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้กับโรงเรียนเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

5. แต่งตั้งคณะทำงานนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมให้โรงเรียนได้ปฏิบัติตามเจตนารมณ์โรงเรียนมาตรฐานสากล

6. กำหนดแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลในระยะสั้นและระยะยาว

7. ศึกษารูปแบบวิธีการโดยใช้การวิจัยและพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล

8. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ในท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

สถานศึกษา

1. ศึกษาทำความเข้าใจนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล

2. จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่บุคลากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติโรงเรียนมาตรฐานสากล

3. ดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับมาตรการและตัวชี้วัดของโรงเรียนมาตรฐานสากล

4. จัดทำแผนยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล

5. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ในท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

6. ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลและการวัดประเมินผล โดยการเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล

ขั้นตอนการยกระดับคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ศึกษาบริบทและความพร้อมของโรงเรียนในองค์ประกอบพื้นฐาน 8 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของผู้เรียน คุณภาพครูผู้สอน คุณภาพผู้บริหาร คุณภาพวิชาการ ปัจจัยพื้นฐาน เครือข่ายร่วมพัฒนา ระบบการบริหารจัดการ และการวิจัยและพัฒนา

2. ศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบของโรงเรียนมาตรฐานสากล

3. ศึกษาวิเคราะห์ ศึกษาเชิงเปรียบเทียบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย คุณภาพผู้เรียน สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดประเมินผล และเกณฑ์การจบหลักสูตร

4. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยศึกษาและเรียนรู้จากโปรแกรมการเรียนต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงเรียน เช่น หลักสูตร EP (English Program) หลักสูตร IEP (Intensive English Program) หลักสูตร MEP (Mini-English program) หลักสูตร IB (International Baccalaureate) รวมทั้งหลักสูตรเฉพาะทางและหลักสูตรทางเลือก ฯลฯ เพื่อกำหนดรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมที่มีความเป็นสากล (ได้แก่ ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge) การเขียนความเรียงชั้นสูง (Extended-Essay) กิจกรรมโครงงานเพื่อสาธารณประโยชน์ (CAS : Creativity, Actions, Service) และโลกศึกษา (Global Education) รวมทั้งรายวิชาเพิ่มเติมอื่นที่เป็นความต้องการของผู้เรียนของท้องถิ่น และของโรงเรียน (ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศที่ 2 ฯลฯ) พร้อมทั้งทบทวนปรับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้ทันสมัย/ร่วมสมัยและการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็นสากล เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

5. บริหารหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก

**"เป็นเลิศวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด
ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก"**

ขั้นตอนการยกระดับคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล แสดงเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา บริบทของโรงเรียน เพื่อมุ่งเน้นความเป็นไทยและความเป็นสากล
2. ศึกษาหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
3. ศึกษาเชิงเปรียบเทียบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับหลักสูตรมาตรฐานสากล
4. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษามาตรฐานสากล
5. บริหารหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน

ศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรความเป็นสากล
- Theory of Knowledge
- Extended-Essay
- CAS (Creativity, Actions, Service)
- Global Education
- ภาษาอังกฤษ
- ภาษาต่างประเทศที่ 2

ปรับเนื้อหาสาระการเรียนรู้มีความเป็นสากล

จัดการเรียนการสอน

กระบวนการยกระดับโรงเรียนสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล

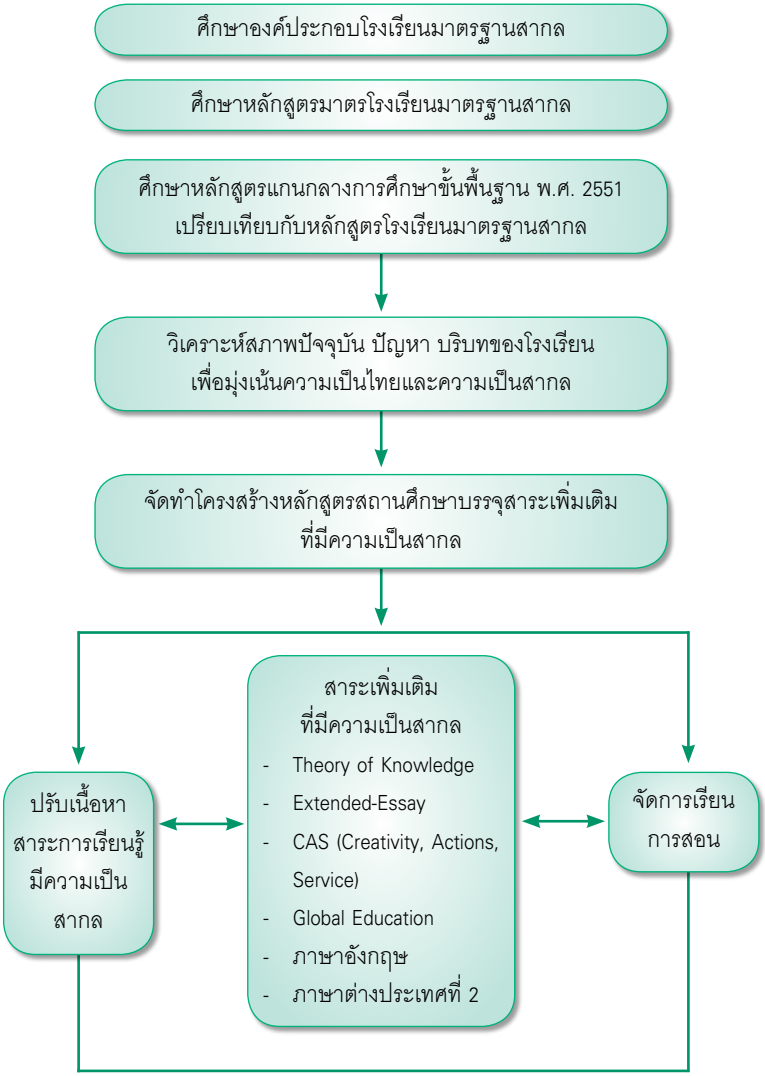

รูปแบบหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

จากการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษานานาชาติที่มุ่งเน้นความเป็นสากล สามารถสรุปผลและจำแนกประเภทของรูปแบบที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

รูปแบบที่ 1

สาระพื้นฐาน
+
สาระเพิ่มเติม
+
สาระเพิ่มเติมความเป็นสากล

รูปแบบที่ 2

สาระพื้นฐาน
+
สาระเพิ่มเติม
จุดเน้นของสถานศึกษา
เช่น
- กลุ่มวิชาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรวิชาอาชีพฯ
- กลุ่มส่งเสริมความสามารถพิเศษ
- กลุ่มเฉพาะทางดนตรี กีฬา ภาษา
- กลุ่ม EP IEPMEP

+
สาระเพิ่มเติมความเป็นสากล

รูปแบบที่ 3

หลักสูตร IBO (International Baccalaureate Program)

การใช้หลักสูตรต้องได้รับอนุมัติจาก IBO (International Baccalaureal Organization)

การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลพัฒนาโดยยึดรูปแบบโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นสำคัญ กล่าวคือ หลักสูตรสถานศึกษามีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ สาระพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระเพิ่มเติมและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งแสดงเป็นแผนภูมิการเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (ทั่วไป)

วิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ
- ภาษาไทย
- ภาษาต่างประเทศ
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- สังคมศึกษา/ศาสนาและวัฒนธรรม
- ประวัติศาสตร์
- สุขศึกษาและพลศึกษา
- ศิลปะ
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี

+

สาระเพิ่มเติมตามจุดเน้น

+

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (โรงเรียนมาตรฐานสากล)

วิชาพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ
- ภาษาไทย
- ภาษาต่างประเทศ
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- สังคมศึกษา/ศาสนาและวัฒนธรรม
- ประวัติศาสตร์
- สุขศึกษาและพลศึกษา
- ศิลปะ
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี

+

สาระเพิ่มเติมตามจุดเน้น

+

สาระเพิ่มเติมความเป็นสากล
- TOK (Theory of Knowledge
- Extended-Essey
- CAS (Creativity, Actions, Service)
- Global Education
- ภาษาอังกฤษ
- ภาษาต่างประเทศที่ 2

+

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล

องค์ประกอบของหลักสูตรความเป็นสากล
- Global Education
- Theory of Knowledge
- Extended-Essay
- CAS (Creativity, Actions, Service)
- ภาษาอังกฤษ
- ภาษาต่างประเทศที่ 2

รายวิชาพื้นฐานสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

รายวิชาเพิ่มเติม
- กลุ่ม EP IEP MEP EIL
- กลุ่มส่งเสริมความสามารถพิเศษ
- กลุ่มภาษาต่างประเทศ
- กลุ่มเฉพาะทาง ดนตรี กีฬา
- กลุ่มประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรวิชาอาชีพฯ

ฯลฯ

ปรับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้มีความเป็นสากล

จัดการเรียนการสอน

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลตามเกณฑ์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

การวัดและประเมินผลเชิงเทียบเคียงมาตรฐาน
- สถาบันภาษา
- มหาวิทยาลัยมหิดล
- สพฐ.
- สสวท.
- สมาคมคณิตศาสตร์

การจบหลักสูตร

การวัดและประเมินผลโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานสากล (เป็นทางเลือกสำหรับโรงเรียน)

คุณภาพผู้เรียนมีศักยภาพพลโลก
- เป็นเลิศวิชาการ
- สื่อสาร 2 ภาษา
- ล้ำหน้าความคิด
- ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์
- ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล

การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ สถานศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยสามารถพิจารณาจัดการเรียนการสอนในทุกสาระการเรียนรู้เป็นภาษาไทยหรือในบางสาระการเรียนรู้ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และอื่น ๆ เป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของทรัพยากรของแต่ละสถานศึกษา อนึ่ง สถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการศึกษา/ทบทวนเนื้อหาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้เนื้อหามีความทันสมัย ร่วมสมัยหรือเป็นเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบันและอยู่ในความสนใจของสังคม เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนสาระเพิ่มเติมที่มีความเป็นสากล

จากการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรและการสอนของโรงเรียนมาตรฐานสากลของหลายประเทศพบว่าโรงเรียนต่าง ๆ ได้จัดสาระเพิ่มเติมจำนวน 6 สาระหลัก ได้แก่

1. ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge)
2. การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended-Essey)
3. กิจกรรมโครงงานสาธารณประโยชน์ที่เกิดจากการคิดสร้างสรรค์สู่การปฏิบัติของผู้เรียนที่เรียกชื่อว่า CAS (Creativity, Actions, Service)
4. โลกศึกษา (Global Education) เพื่อให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของความเป็นพลโลก (World Citizen)
5. ภาษาอังกฤษ
6. ภาษาต่างประเทศที่ 2

การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ เรื่องทฤษฎีความรู้ (TOK : Theory of Knowledge)

เป็นสาระการเรียนรู้สำคัญที่จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) ของผู้เรียนและเป็นสาระการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย (Goal) เพื่อช่วยผู้เรียนให้สามารถเข้าใจสถานการณ์/บริบทในสังคม และใช้ความรู้ที่ตนได้เรียนรู้มาศึกษาวิเคราะห์สภาพการณ์/สถานการณ์/บริบท สามารถจำแนกระหว่างการให้เหตุผลดี เหมาะสม และเหตุผลที่ไม่ดี ไม่เหมาะสม (Good and poor reasoning) สามารถวิเคราะห์และให้เหตุผล ความอคติ/ความลำเอียง/เกี่ยวกับอุบัติการณ์ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น (to spot international or accidental bias) และสามารถระบุความไม่สมเหตุสมผล (inconsistencies) ของสถานการณ์/สภาพการณ์ต่าง ๆ

ขอบข่ายเนื้อหาการเรียนการสอน

TOK (Theory of knowledge) เป็นสาระการเรียนรู้ที่ว่าด้วยเรื่องประเด็นความรู้ต่าง ๆ (Knowledge Issues) องค์ความรู้ (Body of Knowledge) และทฤษฎีความรู้ (Theory of knowledge) ของสาระการเรียนรู้พื้นฐานทั้งหมด (Interdisciplinary) ในเชิงบูรณการ ในเชิงปฏิบัติ ครูและผู้เรียนจะต้องร่วมกันกำหนดเนื้อหา โดยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น การระดมสมอง การใช้แบบสอบถาม เกี่ยวกับประเด็นร้อนของสังคม เหตุการณ์ปัจจุบัน สภาพปัจจุบันและปัญหาที่ผู้เรียนหรือสังคมกำลังเผชิญ หรือหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจ เป็นต้น จากนั้นครูและผู้เรียนรวบรวมรายชื่อหัวข้อเรื่อง (Topic) อย่างเป็นระบบ โดยจัดเป็นเอกสารลักษณะรูปเล่ม (Directory)

วิธีการจัดการเรียนการสอน

ครูใช้รูปแบบการสอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สนทนาโต้ตอบ (Discuss) และอภิปรายซักถาม (Debate) โดยไม่มีการตัดสินถูก (Right) หรือผิด(Wrong) ในข้อคิดเห็น แต่ครูผู้สอนจะต้องมุ่งพัฒนาส่งเสริม/ฝึกฝนวิธีการให้ความคิดบนพื้นฐานของความรู้และทฤษฎีความรู้ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลขัดแย้งหรือเห็นด้วยอย่างมีคุณภาพ (Quality of justification and a balance approach to the knowledge claim in question) ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถและมีทักษะในการนำเสนอแนวคิด/องค์ความรู้ โดยบอกประเด็นสำคัญ 3 ประเด็นเกี่ยวกับหัวข้อ (Topic) ที่ตนเองเลือก ได้แก่

1. สามารถบอกช่องทางการรับรู้ความรู้ (ได้รับความรู้มาอย่างไร) เช่น รับรู้ความรู้โดยความรู้สึก (Sense Perception) หรือรู้โดยเหตุผล (Reason) รับรู้โดยอารมณ์ (Emotion) หรือรับรู้จากสื่อภาษา สัญลักษณ์/การให้สมญานาม (language/symbols/nomenclature) เป็นต้น

2. สามารถบอกสาขาของความรู้ที่ได้รับ (Area of Knowledge) เช่น เป็นความรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มานุษยวิทยา ประวัติศาสตร์ ศิลปะ และศิลปกรรม

3. สามารถบอกความหมายขององค์ประกอบต่าง ๆ ของความรู้ที่ได้รับในเรื่องต่อไปนี้

3.1 ธรรมชาติการรับรู้ (Nature of Knowing) เช่น การรับรู้จากประเภทของข้อมูล ได้แก่ สารนิเทศ (information) หรือข้อมูล (Data) หรือ ความเชื่อ (Belief) หรือความศรัทธา (Faith) หรือความคิดเห็น (Opinion) หรือความรู้ (Knowledge) หรือภูมิปัญญา (Wisdom)

3.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Knowledge of Communities)

3.3 ภูมิปัญญาชาวบ้าน (Knower s' Senses) และ

3.4 ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและการเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ (Justification of Knowledge Claims)

การวัดประเมินผลการเรียน

TOK : Theory of Knowledge

การวัดประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนการสอน TOK ผู้เรียนจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1. การเขียนความเรียงขั้นสูง (TOK Essay) นำเสนอแนวคิดความคิดเห็นการให้เหตุผลเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ผู้เรียนได้รับเลือกจากหัวข้อเรื่องที่ครูกำหนดให้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นหัวข้อเกี่ยวกับสถานการณ์และสภาพสังคมปัจจุบัน

2. การพูดนำเสนอเนื้อเรื่องของความเรียง (TOK Presentation) ผู้เรียนจะต้องนำเสนอหัวข้อของความเรียงในข้อ 1 ในลักษณะของรูปแบบการนำเสนอตามประเด็นระเบียบวิธีวิจัยเบื้องต้น ตามเวลาที่กำหนดให้ และในการนำเสนอผู้เรียนจะไม่ได้รับอนุญาตให้นำเสนอความคิดเห็นโดยการอ่านอย่างเด็ดขาด

3. ในการให้คะแนนสำหรับผลงานเขียน (Extended-Essay) และการนำเสนอผลงาน (TOK Presentation) โดยครูผู้สอนพิจารณาความสำคัญของหัวข้อเรื่อง (Topic) ความน่าเชื่อถือของการกำหนดหัวข้อเรื่อง (Reliability) ทฤษฎีและความรู้ที่เกี่ยวข้อง (Literature Review) การเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา (Identification of suitable approach) การสรุปผล และการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (Suggestions) เป็นต้น

ตัวอย่างเกณฑ์การวัดและประเมินผล

โดยทั่วไปในการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ สาระ TOK (Theory of Knowledge) มีการกำหนดให้ใช้เกณฑ์ประเมินทั้งความรู้ และทักษะการนำเสนอในการเขียนความเรียง โดยใช้เครื่องมือประเมิน ดังนี้

		Theory of Knowledge				
		Excellent A	Good B	Satisfactory C	Mediocre D	Elementary E
Extended-Essay	Excellent A	3	3	2	2	1
	Good B	3	2	1	1	0
	Satisfactory C	2	1	1	0	0
	Mediocre D	2	1	0	0	0
	Elementary E	1	0	0	0	Diploma Will not be awarded

สาระการเรียนรู้

การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended-Essay)

เป็นสาระการเรียนรู้ ที่จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนและเรียบเรียงความคิดข้อคิดเห็น การให้ข้อเสนอเชิงวิชาการ โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

1 ขอบข่ายเนื้อหา

เนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ใช้สำหรับการเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended-Essay) ได้แก่ **วิธีการเขียนชื่อเรื่อง (Title)** และการกำหนดประเด็นปัญหา (Research Question) **การเขียนคำนำ** (Introduction) ผู้เรียนสามารถเขียนสื่อความให้ผู้อ่านเข้าใจความเป็นมาของชื่อเรื่อง ความน่าสนใจของเรื่องที่เขียน คุณค่าของการศึกษาเรื่องนี้ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวข้องกับหัวเรื่องที่ศึกษาบริบทของเรื่องที่เกี่ยวข้อง การกำหนดประเด็นปัญหาเรื่องที่ศึกษา และการใช้ภาษาที่สื่อความหมายที่ชัดเจน **การเขียนเนื้อเรื่อง** (Body of Knowledge) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบโดยสร้างและกระบวนวิธีการนำเสนอข้อมูลความคิดอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เป็นที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Investigation) และ **การเขียนบทสรุป** (Conclusion)

2 เนื้อหาเกี่ยวกับการเรียบเรียงบทความ การเขียนบทคัดย่อ (Abstract) การเขียนกิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement) การเขียนสารบัญ (Contents Pages) การนำเสนอประกอบการอธิบายด้วย แผนที่ แผนภาพ แผนภูมิ ภาพประกอบและตาราง (Maps, Charts, Diagrams, Illustrations, Tables) การเขียนเอกสารอ้างอิง (References) บรรณานุกรม (Bibliography) และภาคผนวก (Appendices) รวมทั้งวิธีการนำเสนอการอ้างอิงถ้อยคำหรือความคิดเห็น (Quotation & Citation) เป็นต้น

3 การวัดและประเมินผล (Assessment) การวัดและประเมินผลการเขียนความเรียง (Extended-Essay) ใช้เครื่องมือเดียวกับการประเมินผลสาระของ TOK (Theory of Knowledge)

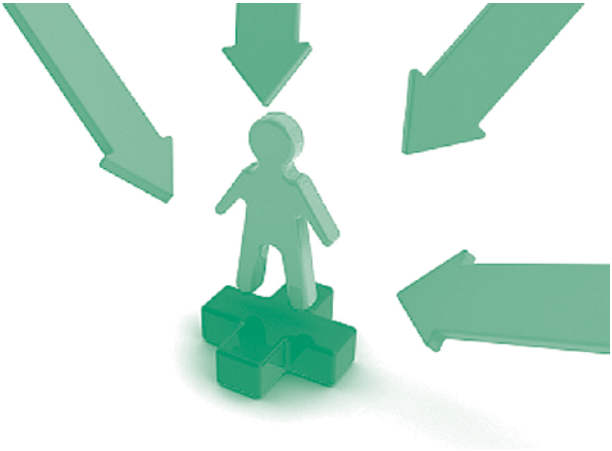

Theory of Knowledge						
	Excellent A	Good B	Satisfactory C	Mediocre D	Elementary E	Not Submitted
Excellent A	3	3	2	2	1	N
Good B	3	2	1	1	0	N
Satisfactory C	2	1	1	0	0	N
Mediocre D	2	1	0	0	0	N
Elementary E	1	0	0	0	FAIL	N
Not Submitted	**N**	**N**	**N**	**N**	**N**	**N**

การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ CAS (Creativity, Actions, Service)

เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการสร้างสรรค์โครงงานและปฏิบัติจริง 3 กิจกรรมหลัก ๆ ที่ประกอบไปด้วย การสร้างสรรค์โครงงาน (Creativity) โดยใช้ความรู้จากสาระการเรียนรู้พื้นฐาน นำกิจกรรมในโครงงานสู่การปฏิบัติจริงตามโครงงานที่สร้างขึ้น (Actions) และจัดหรือเข้าร่วมกิจกรรรมบริการสังคม (Service) เช่น การเยี่ยมบ้านคนชรา โรงพยาบาล ค่ายผู้อพยพ อาสาสมัคร เป็นต้น

ในการจัดการเรียนการสอน CAS โรงเรียนจะต้องดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. โรงเรียนจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้เรียน
2. โรงเรียนกำหนดหัวข้อโครงงาน (Project Work) จำนวนหนึ่ง และรวบรวมหัวข้อโครงงานจัดทำเป็นรายการโครงงานอย่างเป็นระบบ (Directory) สำหรับให้ผู้เรียนเลือกดำเนินการในแต่ละปีการศึกษา
3. ผู้เรียนรวมกลุ่มจัดทำโครงงาน (Project Work) และปฏิบัติกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในโครงงาน ทั้งนี้ต้องดำเนินงานอยู่ภายใต้การดูแลของครูที่ปรึกษา
4. ครูที่ปรึกษาควบคุมดูแลกำกับติดตามการดำเนินงานต่าง ๆ ให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมาย
5. ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับประโยชน์ที่เกิดต่อตนเองและต่อผู้อื่น รวมทั้งประโยชน์ที่สังคมได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม แสดงเป็นแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิได้แสดงกระบวนการจัดการเรียนการสอน CAS

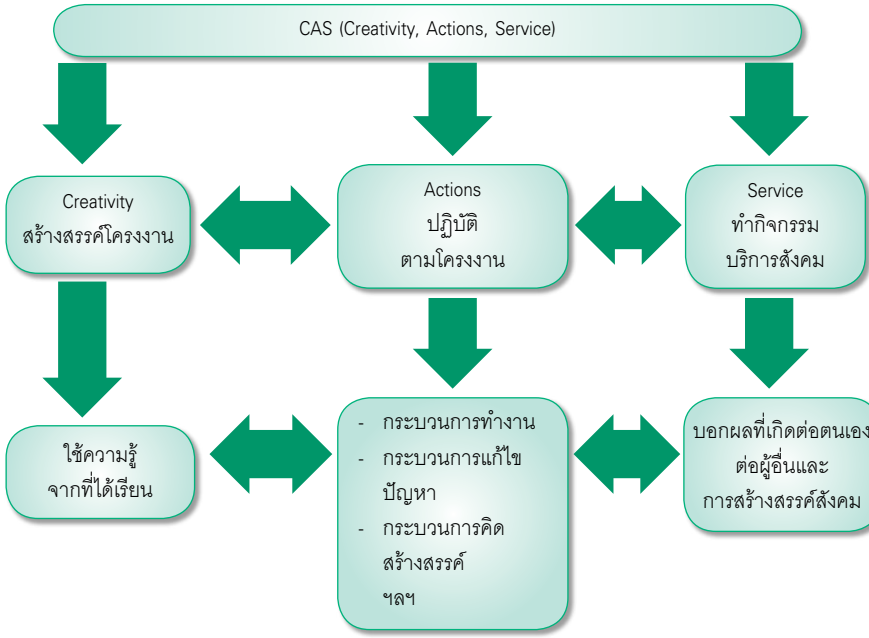

การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้โลกศึกษา

Global Education

เป็นสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับสถานการณ์โลก เรียนรู้เกี่ยวกับความคิด (Concept) และเนื้อหาของทุกสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับโลกเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์และปรัชญา เช่น สิทธิมนุษยชน, ประชาธิปไตย, เศรษฐศาสตร์, ความยุติธรรม, ความเสมอภาค, สันติภาพ, การบริหารความขัดแย้ง, ความหลากหลายทางวัฒนธรรม, ความเหมือนและความแตกต่างในด้านชีวิตความเป็นอยู่, วัฒนธรรม, ศาสนา, การพัฒนาอย่างยั่งยืน ฯลฯ

เป้าหมายการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้โลกศึกษา (Global Education) สาระการเรียนรู้โลกศึกษา (Global Education) เป็นการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของพลโลก 10 ประการ ได้แก่

และมีทักษะ 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน (Core Skills) ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง (Personal Learning & Development Skills) ทักษะพลเมือง (Citizenships Skills) ทักษะการทำงาน (Employability Skills) ดังนี้

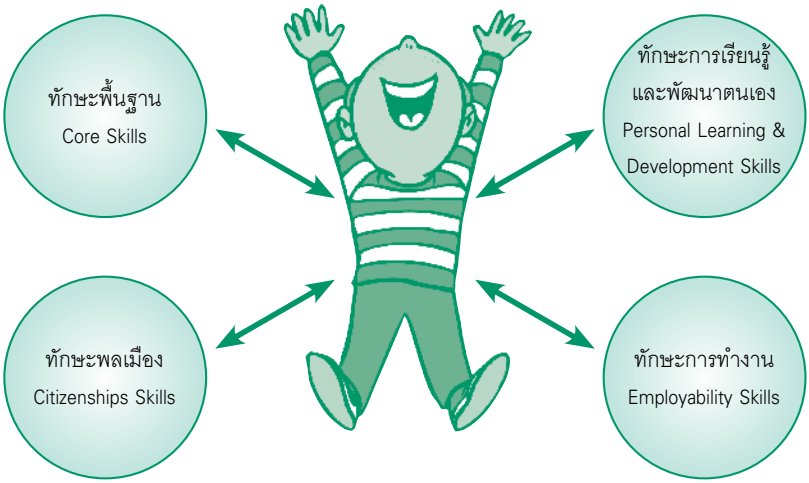

ในการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน ให้เกิดในตัวผู้เรียน ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสร้างนิสัยในเรื่องต่อไปนี้

ทักษะพื้นฐาน (Core Skills) • การสื่อสาร • การคำนวณ • การใช้ ICT • การแก้ปัญหา • การทำงานกับผู้อื่น	**ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน (Personal learning & Development Skills)** • เห็นคุณค่า & เชื่อมั่นในตนเอง • ตระหนักรู้ในตน และรู้จักตนเอง • ทัศนะเชิงบวกต่อการเรียนรู้ • จัดการ/ควบคุมตนเองได้ • คิด/วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล
ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบต่อสังคม (Citizenship Skills) • มีส่วนร่วมกับกิจกรรมชุมชน/สังคม • เคารพความหลากหลาย • เห็นบทบาท/มีส่วนร่วมในการสร้างให้เกิดความเท่าเทียม-ความยุติธรรมในสังคม • ศึกษา/เห็นปัญหาสังคม และลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง • เข้าใจ ว่าสิทธิมาพร้อมความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามนั้น • มีขันติต่อความหลากหลาย และไม่เลือกปฏิบัติ	**ทักษะการทำงาน (Employability Skills)** • วางแผนงาน/กิจกรรมได้ • มีทักษะการจัดการตนเองและผู้อื่น • ตรงเวลา มีวินัย ทำงานด้วยตนเองได้ • จัดลำดับความสำคัญของงานและทำงานได้ตามเวลา • สามารถทำงานร่วมกับคนอื่น ตั้งใจ เตรียมการล่วงหน้า และยืดหยุ่น • มีจริยธรรมในการทำงาน

ทักษะเหล่านี้เป็นผลสัมฤทธิ์ที่ให้เกิดจากการเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็น ฝึกทักษะ การตัดสินใจการเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง การรับรู้ข้อมูลอย่างรอบด้าน เพื่อการรู้จักตัวตนของตนเองรู้จักและเคารพคนอื่น รวมทั้งมีโอกาสแลกเปลี่ยนทัศนะให้สามารถมองโลกได้อย่างรู้จักคิดวิเคราะห์ และได้รับการฝึกฝนทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างมีสุขภาวะ การเรียนรู้จากประสบการณ์ (ทั้งประสบการณ์จริงและประสบการณ์จำลอง) และการเรียนรู้ตามความถนัดของตนเอง เพื่อพัฒนาตนสู่ความเป็นเลิศในสิ่งที่ตนสนใจ

ขอบข่ายเนื้อหาสาระการจัดการเรียนการสอน

มี 8 สาระ ได้แก่

การเป็นพลโลก	(Global Citizenship)
การแก้ปัญหาความขัดแย้ง	(Conflict Resolution)
ความเป็นธรรมทางสังคม	(Social Justice)
ค่านิยมและการตระหนักรับรู้สภาพการณ์	(Value And Perception)
การพัฒนาอย่างยั่งยืน	(Sustainable Development)
สิทธิมนุษยชน	(Human Rights)
การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน	(Interdependence)
ความหลากหลาย	(Diversity)

1 การเป็นพลโลก

Global Citizenship

ให้ผู้เรียน**เสาะแสวงหาความรู้** ทักษะ **สร้างความรู้ความเข้าใจ**แนวคิดและความจำเป็นของการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และมีความรับผิดชอบ**พัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์**ข้อมูลข่าวสาร และแนวคิดที่แตกต่าง ซึ่งส่งผ่านสื่อและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ศึกษาเรียนรู้บทบาทของสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของโลก **พัฒนาความเข้าใจ**เกี่ยวกับวิธีการและจุดที่ประเด็นสำคัญได้รับการตัดสินใจ **ตระหนักและแสดงออก**ถึงความรับผิดชอบที่มีผลกระทบต่อสิ่งต่าง ๆ ของโลก **ตระหนักถึงความสำคัญ** ของบริบทโลก ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และการตัดสินใจทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม และ**เข้าใจบทบาทของภาษา** ขนบธรรมเนียม สถานที่ ศิลปะ ศาสนา ของตนเองและผู้อื่นในโลก

2 การแก้ปัญหาความขัดแย้ง
Conflict Resolution

ให้ผู้เรียน**เรียนรู้และเข้าใจ**ธรรมชาติของความขัดแย้ง ผลกระทบของการพัฒนาและเหตุผลความจำเป็นของการแก้ปัญหา และการส่งเสริมความกลมเกลียว

มีความรู้เกี่ยวกับตัวอย่างความขัดแย้งต่าง ๆ ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับนานาชาติ และวิธีการแก้ปัญหาหลากหลายวิธี

เข้าใจทางเลือกและผลที่ตามมาต่อผู้อื่นในสภาวะความขัดแย้ง

เข้าใจความสำคัญของการสนทนา การโต้ตอบ การเสวนา การให้อภัย การเคารพและความเอื้ออาทร

พัฒนาทักษะการสื่อสาร การแก้ต่าง การเจรจา การประนีประนอม และการได้ความร่วมมือ

เห็นคุณค่าของความขัดแย้งสามารถแสดงความคิดเห็นและดำเนินการให้เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ศักยภาพ

เข้าใจรูปแบบลัทธิเผ่าพันธุ์เข้าใจถึงความขัดแย้งที่มีผลกระทบต่อประชาชน รู้จักประเทศ พื้นที่ และสิ่งแวดล้อมระดับท้องถิ่นและระดับโลก

3 ความเป็นธรรมทางสังคม
Social Justice

ให้ผู้เรียน**เรียนรู้และเข้าใจ**ความสำคัญของความถูกต้องทางสังคม ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมความผาสุกของประชาชนทั้งมวล **เห็นคุณค่าความถูกต้อง**ทางสังคมและเข้าใจความสำคัญเพื่อมั่นใจในความเสมอภาค ความถูกต้อง ความโปร่งใสสำหรับทุกคนในสังคมเดียวกันระหว่างสังคม **รู้จักผลกระทบ**ของอำนาจที่ไม่เสมอภาค **เข้าใจและเห็นคุณค่า**ของการมีโอกาสที่เท่าเทียม

4 ค่านิยมและการตระหนักรับรู้สภาพการณ์
Value and Perceptions

ให้ผู้เรียน**รู้จักประเมินวิกฤต**ในระดับกระแสโลกและการซาบซึ้งถึงผลกระทบนี้ต่อประชาชน ด้านเจตคติและการเห็นคุณค่า **เข้าใจและเห็นคุณค่า** มีเจตคติต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน **เข้าใจและเห็นคุณค่า**สิทธิมนุษยชน

5 การพัฒนาอย่างยั่งยืน
Sustainable Development

ให้ผู้เรียนมีความรู้**เข้าใจความจำเป็น**ในการรักษาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตโดย ไม่ทำลายโลก **รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากร**เพื่อคนรุ่นหลัง **ตระหนักในประโยชน์และคุณค่า**ของแหล่งธรรมชาติมีจำกัด **มีความรู้ และรับผิดชอบ**ในความต่อเนื่องและสัมพันธ์กันระหว่างสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม **ชื่นชมและเห็นความสำคัญ**ของการใช้ทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง ด้วยการคิดใหม่ ประหยัด ลดการใช้ นำกลับมาใช้ใหม่ ใช้หมุนเวียน ซ่อมแซม และการใช้วัสดุที่มีกระบวนการจัดการทรัพยากรอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

6 สิทธิมนุษยชน
Human Rights

ให้ผู้เรียน**มีความรู้**เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน รวมถึงสนธิสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชน **เห็นความสำคัญ**และให้คุณค่าของสิทธิมนุษยชนในทุกระดับ **เข้าใจในสิทธิและความรับผิดชอบ**ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับโลก และความสัมพันธ์ระหว่างโลกกับชุมชน **ตระหนักและเข้าใจ**ในการปฏิบัติที่แตกต่างกันด้านสิทธิมนุษยชน **เข้าใจสิทธิมนุษยชน**ใช้เป็นกรอบหลักสำหรับการแก้ไขปัญหาความไม่เท่าเทียมกัน **เข้าใจและรับรู้**เกี่ยวกับการประชุมขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชนคำประกาศด้านสิทธิมนุษยชนของยุโรปและกฎหมายสิทธิมนุษยชนของบางอย่างที่ไม่ปรากฏให้เห็นเป็นรูปธรรม

7 การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

Interdependence

ให้เรียนรู้การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน **เข้าใจความสัมพันธ์**ระหว่างคน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมซึ่งมีผลต่อความสัมพันธ์ระดับชุมชนโลก **เข้าใจผลกระทบ**ของกระแสโลกาวิวัตน์และทางเลือกที่แตกต่างกันในแต่ละระดับทั้งระดับบุคคลจนถึงระดับโลก **ตระหนักและซาบซึ้ง**ในความเชื่อมโยงของชีวิตของผู้คนทุกระดับในสังคม ตระหนักและเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศิลปวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน รวมทั้งรู้จักเรียนรู้และใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน **มีความรู้ความเข้าใจ**สังคมโลกและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมโลก **เข้าใจผลกระทบ**ทั้งด้านบวกและลบที่เกิดขึ้นจากมติขององค์การสหประชาชาติที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนทั่วโลก

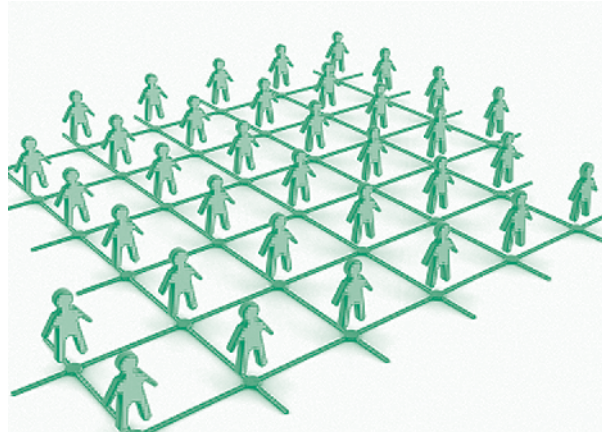

8 ความหลากหลาย
Diversity

ให้ผู้เรียน**เรียนรู้ เข้าใจ และยอมรับ**ความแตกต่างและความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ตระหนักในธรรมชาติปรากฏการณ์รอบตัว ในบริบทของสิทธิมนุษยชน **เข้าใจความสำคัญ**ของการยอมรับความแตกต่างด้านขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี กระบวนการและวิธีการจัดการของแต่ละสังคม **พัฒนาและตระหนัก**ถึงความแตกต่าง หรือความหลากหลายของเผ่าพันธุ์ของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมบนพื้นโลก **เห็นคุณค่า**ของความแตกต่างด้านชีวภาพ **ตระหนักและเข้าใจ**ถึงผลกระทบของสภาพแวดล้อมที่มีต่อวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม **ตระหนัก**ถึงแนวคิดต่อเรื่องราวต่าง ๆ **เข้าใจ**ความหลากหลายและความแตกต่าง และยอมรับผลกระทบของสิ่งเหล่านั้น

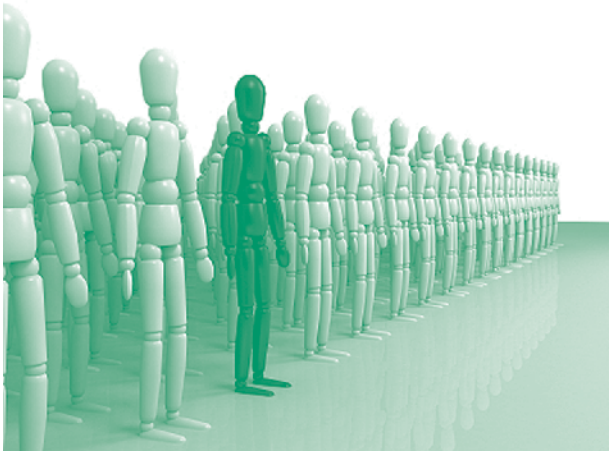

การจัดเนื้อหาการเรียนการสอน สาระเพิ่มเติม เรื่อง โลกศึกษา (Global Education) แสดงเป็นแผนภูมิดังนี้

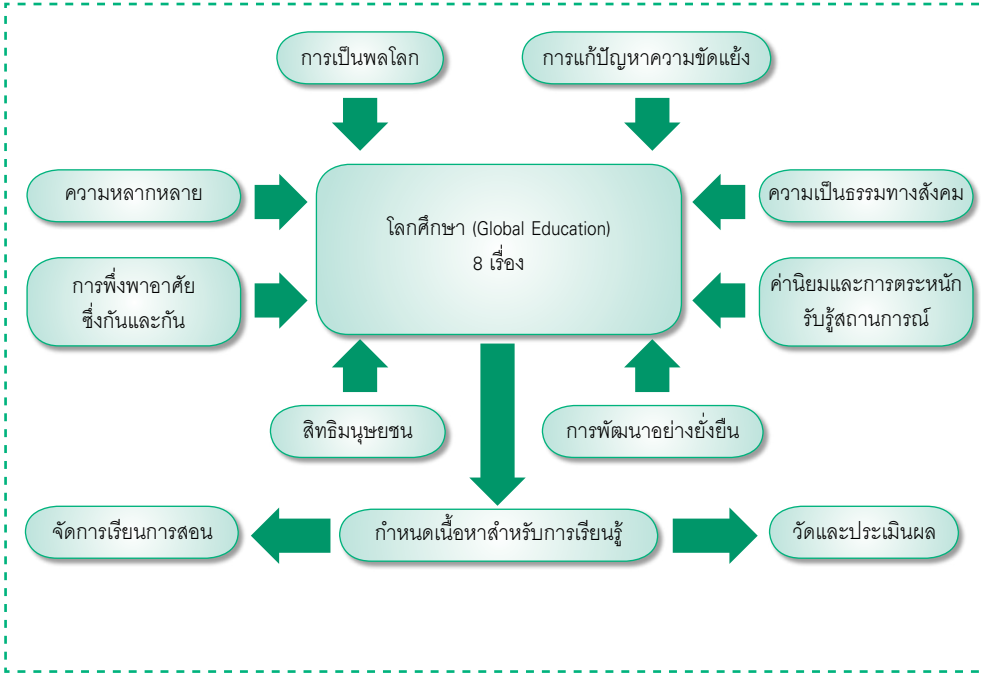

หลักการจัดการเรียนการสอนโลกศึกษา (Global Education)

ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักการ ดังนี้

หลักการที่ 1 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและสร้างสรรค์ผลงาน ครูสร้างความสัมพันธ์ในเชิงบวกและให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน การสร้างแบบจำลองของครูและกลยุทธ์ในห้องเรียน ขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการสนับสนุนซึ่งกันและกัน ครูจะจัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนถามคำถาม และแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างสบายใจ นักเรียนจะรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและพร้อมที่จะค้นหาและลองแนวคิดใหม่ ๆ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามหลักการนี้ 1.1 ครูสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก โดยรู้จักและให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน 1.2 ครูส่งเสริมวัฒนธรรม การเห็นคุณค่าและเคารพผู้อื่นและชุมชน สังคม เหล่านั้น 1.3 ครูใช้กลวิธีต่าง ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเองและกล้าเรียนรู้ 1.4 ครูทำให้นักเรียนทุกคนเรียนรู้จนประสบผลสำเร็จ โดยครูสนับสนุนอย่างเป็นขั้นตอน ชมเชยความพยายามและชื่นชมผลงานของเขา

หลักการที่ 2 จัดบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง การพึ่งพาอาศัยกันและการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง ครูจำลองกิจกรรมฝึกปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนเป็นตัวของตัวเอง และกระตุ้นให้ทำงานด้วยตนเอง นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจภายในห้องเรียน ทั้งเรื่องและวิธีการเรียนรู้และส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เรียนรู้นั้น นอกจากนี้ควรฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม เพื่อเรียนรู้ที่จะร่วมมือ เจรจาต่อรอง และมุ่งมั่นทำงานที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งมีประสบการณ์แลกเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และ แบ่งปันความเป็นเจ้าของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามหลักการนี้ 2.1 ครูส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง 2.2 ใช้เทคนิคการสอนที่เสริมสร้างทักษะความร่วมมือเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน

หลักการที่ 3 จัดการเรียนรู้ควรกำหนดความต้องการ ภูมิหลัง มุมมอง และความสนใจของ นักเรียนไว้ ครูใช้กลวิธีต่าง ๆ ติดตามและจัดการเรียนการสอนตามความต้องการทางการเรียนรู้ และสังคม และมุมมองทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของนักเรียน การจัดขั้นตอนการเรียนรู้ควรเกี่ยวโยงกับการดำเนินชีวิตและความสนใจของนักเรียน เทคนิคทางการสอนที่หลากหลาย จะเอื้อต่อความสามารถและความสนใจที่แตกต่างกัน และส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามหลักการนี้ 3.1 ครูใช้เทคนิคการสอนที่ยืดหยุ่นและตอบสนองต่อค่านิยม ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3.2 ครูใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมวิธีคิด และเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 3.3 ครูเสริมสร้างประสบการณ์ ความรู้ และทักษะต่าง ๆ โดยจัดลำดับความสำคัญ 3.4 ครูให้นักเรียนนำประสบการณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์

หลักการที่ 4 ผู้สอนควรกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาการคิดในระดับที่ลึกซึ้งขึ้นและพัฒนาการประยุกต์ใช้ ผู้สอนควรกระตุ้นให้นักเรียนสำรวจ/ค้นคว้า ตั้งคำถาม และมีส่วนร่วมในแนวคิดสำคัญ และการปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนพัฒนาจากความเข้าใจที่ผิวเผินสู่การคิดขั้นสูงและมีความยืดหยุ่น โดยจัดขั้นตอนการสอนที่ยั่งยืนและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสำรวจความคิดและการปฏิบัติต่าง ๆ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามหลักการนี้ 4.1 ครูกำหนดขั้นตอนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบยั่งยืน ซึ่งไม่ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาและเน้นการเชื่อมโยงความคิด 4.2 ครูส่งเสริมให้อภิปรายเนื้อหา ความคิดต่าง ๆ 4.3 ครูให้ความสำคัญกับคุณภาพการเรียนรู้ โดยมีความคาดหวังสูงเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 4.4 ครูใช้เทคนิคการสอนที่กระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนถาม-ตอบคำถาม 4.5 ครูใช้เทคนิคการสอนที่พัฒนาทักษะการสืบค้นและแก้ปัญหา 4.6 ครูใช้เทคนิคการสอนที่เสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

หลักการที่ 5 เรียนรู้สัมพันธ์เชื่อมโยงกับชุมชนอย่างแน่นแฟ้น และการฝึกปฏิบัตินอกชั้นเรียนการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ตามหลักการนี้ 5.1 ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และฝึกปฏิบัติที่ทันสมัย 5.2 ครูจัดแผนการสอนให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน ท้องถิ่นและที่ไกลออกไป 5.3 ครูใช้เทคโนโลยีที่ลอดคล้องกับการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพ/มืออาชีพ และในชุมชน

หลักการที่ 6 ฝึกประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน ควรกำหนดการประเมินผลไว้ในแผนการสอนหลายระดับ การติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียนต้องดำเนินการต่อเนื่อง และครอบคลุมความเข้าใจ และการปฏิบัติที่หลากหลายควรมีเกณฑ์ประเมินที่ชัดเจนและออกแบบวิธีเสนอแนะ/ให้ความคิดเห็นนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนต่อยอด การเรียนรู้และติดตามผลและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามหลักการนี้ 6.1 ครูออกแบบการฝึกประเมินผลที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ 6.2 ครูควรเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นต่อนักเรียนเชิงสร้างสรรค์บ่อย ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่อง 6.3 ครูสร้างเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน 6.4 ครูฝึกประเมินที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ย้อนคิดทบทวนและประเมินตนเอง 6.5 ครูใช้ผลการประเมินในการวางแผนและจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนสาระโลกศึกษา (Global Education)

การจัดการเรียนการสอนโลกศึกษา ครูผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญดังนี้

สำหรับสาระเพิ่มเติมที่ 5 คือ ภาษาอังกฤษ และสาระเพิ่มเติมที่ 6 คือ ภาษาต่างประเทศที่ 2 โรงเรียนสามารถจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมของโรงเรียนตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมาตรฐานสากล

การวัดและประเมินผลกลุ่มสาระพื้นฐาน

การวัดและประเมินผลการทำงาน ผลงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ ไม่เน้นให้ผู้เรียนมุ่งทำคะแนนสูง แต่ผู้เรียนจะต้องแสดงผลสัมฤทธิ์การเรียนทั้งด้านความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่มีการพัฒนาจากภาคเรียนหนึ่งต่อไปอีกภาคเรียนหนึ่งให้เป็นที่ประจักษ์ ผู้ประเมินผลผู้เรียนประกอบด้วยครูผู้สอน (classroom teacher) และกรรมการสอบ เป็นผู้ประเมินผลผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด ด้านเนื้อหาความรู้ (content) ผลสัมฤทธิ์จากกระบวนการเรียนรู้ (Process of Academic achievement) และวิธีการเรียนรู้และวัฒนธรรมการเรียนรู้ (Learning Style and Cultural Patterns) ของผู้เรียน การวัดและประเมินผลผู้เรียนดำเนินการดังนี้

1 การสอบข้อเขียนและปากเปล่า (Written and Oral examinations)

การสอบข้อเขียนจะดำเนินการเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอน ข้อสอบจะแบ่งเป็น 2 ฉบับ โดยดำเนินการสอบแยกสอบแต่ละฉบับ บางครั้งกำหนดสอบวันละฉบับ (ฉบับที่ 1 กำหนดเวลาสอบ 90 นาที ฉบับที่ 2 กำหนดเวลา 3 ชั่วโมง) องค์ประกอบของข้อสอบ จะเป็นการสอบปากเปล่า (Oral) การตอบคำถาม/ข้อซักถาม/ (Long and Short Resonses) คำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน (Data-based Questions) และข้อสอบตัวเลือก (Multiple-choises Questions)

2 การประเมินผลรูปแบบอื่น (Other Forms of Assessment)

เป็นการประเมินผลที่ยึดหลักธรรมชาติของวิชา เช่น ผู้เรียนวิชา Visual arts จะต้องส่งแฟ้มผลงาน (Candidate Record Booklet) ประกอบด้วยรูปผลงานพร้อมการบรรยายพัฒนาการด้านความถนัดและทักษะของตนเองในผลงานที่นำเสนอ รวมทั้งการจัดนิทรรศการผลงานของตนเอง

ผู้เรียนวิชาดนตรี (Music) จะต้องส่งเทปอัดเสียงผลงานของตนเอง

ผู้เรียนภาษาต่างประเทศ (Foreign languages) จะต้องเข้ารับการทดสอบความรู้และทักษะภาษาด้านการสื่อสาร การใช้ศัพท์ ไวยากรณ์ และการเขียน โดยข้อสอบระดับสากล

3 การประเมินภายใน (Internal Assessment)

เป็นการประเมินผู้เรียนของแต่ละสถานศึกษาโดยคณะกรรมการกลาง การประเมินครูด้านวิธีการสอนและการประเมินผลผู้เรียน การมอบหมายงานให้ผู้เรียน การประเมินผู้เรียนด้านการทำงาน และการส่งงานของผู้เรียน สมุดงานโครงงานพิเศษ การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบงาน กระบวนการวิจัย และวิธีการเขียน รายงานผลการทำงาน เป็นต้น

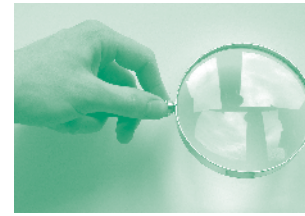

การวัดและประเมินผล

กลุ่มสาระหลักเพิ่มเติม (Three Core important additional features)

กลุ่มสาระหลักเพิ่มเติม	ขอบข่ายเนื้อหา/วิธีการเรียน
Theory of Knowledge	- เป็นการประเมินผลการเรียนวิชาในสาขาต่าง ๆ ทั้งทฤษฎี และการหาประสบการณ์ทั้งในและนอกห้องเรียนโดยกำหนดให้เรียนภาคปฏิบัติ (ค้นคว้าความรู้ และทฤษฎีความรู้ศาสตร์ต่าง ๆ ในสาขาที่หลากหลายผนวกกับให้ผู้เรียนการแสดงความคิดเห็น เช่น ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งค้นพบทางประวัติศาสตร์คำกล่าวในวรรณกรรมเปรียบเทียบกับความเป็นจริง เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ข้อพิสูจน์ทางคณิตศาสตร์ เป็นต้น **ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง :** ต้องการฝึกให้ผู้เรียนมีวิธีการคิดที่กระจ่างชัด มีแบบแผนการคิดและใช้เหตุผลในการตัดสอนใจ **การประเมินผล :** ผู้เรียนทุกคนจะต้อง - เลือกเขียนบทความภาคเรียนละ 1 เรื่องจากเรื่องที่ครูและผู้เรียนกำหนด โดยใช้คำศัพท์จำนวน 1,200-1,600 คำ - นำเสนอเรื่องนั้น ๆ หน้าชั้นเรียนภายในระยะเวลา 10 นาที - เขียนรายงานการประเมินการเรียนของตนเอง - ตอบคำถามของคณะกรรมการสอบ

กลุ่มสาระหลักเพิ่มเติม	ขอบข่ายเนื้อหา/วิธีการเรียน
Extended-Essay	เป็นการเรียนรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียนความเรียง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในการใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้องตามหลักภาษา สามารถถ่ายทอดความคิดในการเขียนรายงานผลงาน การเขียนงานวิจัย การเรียบเรียงเนื้อหาเพื่อการนำเสนองานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
Creativity, Actions, Service : (CAS)	เป็นการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อสังคม ตลอดระยะเวลาเรียนจนจบหลักสูตรตามเป้าหมายดังนี้ Creativity : ผู้เรียนจะต้องคิดสร้างโครงงาน (Project Work) โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา Actions : นำแนวคิดและกิจกรรมสู่การปฏิบัติบริการสังคม ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ Service : ทำกิจกรรมบริการสังคม เช่น เยี่ยมบ้านคนชรา โรงพยาบาล ค่ายผู้อพยพ ฯลฯ และผู้เรียนจะต้องทำรายงานผลบอกถึงประโยชน์ที่มีต่อตนและผู้อื่น

อนึ่ง สำหรับโรงเรียนที่ต้องการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเคียงมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือระดับสากล สามารถดำเนินการได้โดยใช้ข้อสอบของสถาบันต่าง ๆ ที่รับผิดชอบเรื่องการวัดและประเมินผล ได้แก่

สาระการเรียนรู้	ผู้รับผิดชอบการวัดและประเมินผล
สาระการเรียนรู้ : ภาษาไทย	สถาบันภาษาไทย
สาระการเรียนรู้ : ภาษาอังกฤษ (และภาษาต่างประเทศที่ 2)	ใช้ข้อสอบของสถาบันภาษาเจ้าของภาษา (British Council etc) ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมันใช้ข้อสอบ DELF/DALF ของสภายุโรป ภาษาญี่ปุ่นใช้ JF. Test ของ Japan Foundation ประเทศญี่ปุ่น
สาระการเรียนรู้ : สังคมศาสนาและวัฒนธรรม	สำนักทดสอบ สพฐ. หรือหน่วยงานอื่น
สาระการเรียนรู้ : วิทยาศาสตร์	ใช้ข้อสอบ สสวท. หรือหน่วยงานอื่นที่เป็นที่ยอมรับ
สาระการเรียนรู้ : คณิตศาสตร์ (Mathematics and Computer Science)	ใช้ข้อสอบสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานอื่นที่เป็นที่ยอมรับ
สาระการเรียนรู้ : ศิลปะ	มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร ฯลฯ
สาระการเรียนรู้ : สุขศึกษาและพลศึกษา	สำนักทดสอบ สพฐ. หรือหน่วยงานอื่นที่เป็นที่ยอมรับ
สาระการเรียนรู้ : การงานอาชีพและเทคโนโลยี	สำนักทดสอบ สพฐ. หรือหน่วยงานอื่นที่เป็นที่ยอมรับ

เกณฑ์การจบการศึกษา

เกณฑ์การจบการศึกษา
ระดับชั้นประถมศึกษา

1 เรียนตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

2 ผลการประเมินรายวิชาพื้นฐานผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

5 ผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

เกณฑ์การจบการศึกษา
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1 ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 81 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็นรายวิชาพื้นฐาน 66 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่โรงเรียนกำหนด

2 ผู้เรียนต้องมีผลการเรียนผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต ประกอบด้วย รายวิชาพื้นฐาน 66 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 11 หน่วยกิต

3 ผู้เรียนมีผลการประเมินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับ 1-3

4 ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับ 1-3

5 ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินเป็น “ผ่าน” (ผ)

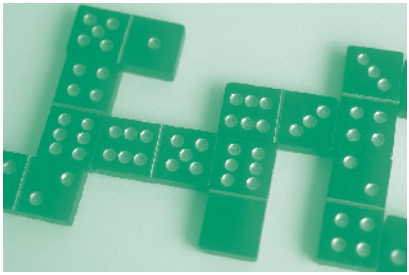

เกณฑ์การจบการศึกษา
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1 ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 81 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็นรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่โรงเรียนกำหนด

2 ผู้เรียนต้องมีผลการเรียนผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยประกอบด้วยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

3 ผู้เรียนมีผลการประเมินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับ 1-3

4 ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับ 1-3

5 ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินเป็น “ผ่าน” (ผ)

ภาคผนวก

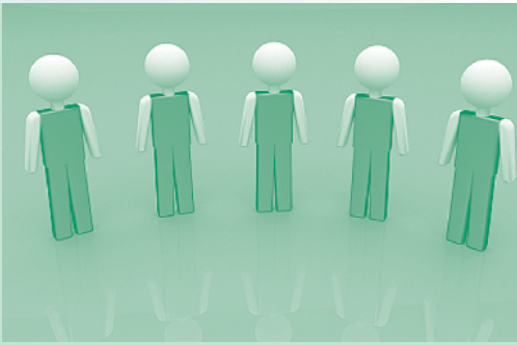

ตัวอย่างโปรแกรมการเรียน

1 หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่โรงเรียนพัฒนาเพื่อขอความเห็นชอบในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ในโรงเรียนนั้น คือ หลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยปรับปรุงเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมให้สอดคล้องตามองค์ประกอบของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อมุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

2 หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ใช้รายวิชาเพิ่มเติมสู่ความเป็นเลิศที่มีความสามารถพิเศษ ดังตัวอย่าง โปรแกรมการเรียนนี้

3 หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ใช้เทียบโอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช. ให้สอดคล้องตามองค์ประกอบของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อมุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

รูปแบบที่ 1 ตัวอย่างที่ 1
หลักสูตร EP IEP และ MEP

1 กระบวนการพัฒนา

จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในอนาคตที่เหมาะสมกับนักเรียนที่ชอบและมีความสามารถพิเศษทางด้านภาษาอังกฤษ โดยคำนึงถึงครูชาวต่างประเทศหรือครูชาวไทยที่มีความรู้ ความสามารถสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ดี

2 หลักการ

การจัดการศึกษามีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การเตรียมคนเพื่ออนาคต ซึ่งนักการศึกษาเห็นว่าคนในอนาคตจะต้องสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ และมีความรู้ ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ หลักสูตร EP IEP หรือ MEP เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว โดยจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียน แต่ใช้ภาษาอังกฤษในการสอน ซึ่งจะเหมาะสำหรับนักเรียนที่ชอบและมีความสามารถพิเศษทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษ และผู้ปกครองให้มีความพร้อม

3 จุดมุ่งหมาย

มีจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกับนักเรียนหลักสูตรปกติ ส่วนที่แตกต่าง คือ เก่งการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร รักษาวัฒนธรรมไทยและกล้าแสดงออก ฉะนั้นโรงเรียนสามารถจัดสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้นภาษาไทยและประวัติศาสตร์ไทย

4 โครงสร้างหลักสูตร (จัดสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้นภาษาไทยกับประวัติศาสตร์ไทย

4.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (จัด 3 ปี ๆ ละเท่ากัน)

1. วิชาพื้นฐาน	66	หน่วยกิต
ภาษาไทย	9	หน่วยกิต
คณิตศาสตร์	9	หน่วยกิต
วิทยาศาสตร์	9	หน่วยกิต
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	9	หน่วยกิต
ประวัติศาสตร์	3	หน่วยกิต
สุขศึกษา	3	หน่วยกิต
พลศึกษา	3	หน่วยกิต
ศิลปะ	6	หน่วยกิต
การงานอาชีพฯ	6	หน่วยกิต
ภาษาต่างประเทศ	9	หน่วยกิต
2. วิชาเพิ่มเติม	24	หน่วยกิต
ภาษาอังกฤษ	6	หน่วยกิต
เลือกตามความพร้อมของโรงเรียน	12	หน่วยกิต
ฯลฯ	6	หน่วยกิต
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	360	ชั่วโมง
3.1 แนะแนว	120	ชั่วโมง
3.2 กิจกรรมนักเรียน		
ลูกเสือ/ยุวกาชาด	120	ชั่วโมง
ชุมนุม	120	ชั่วโมง

3.3 กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์	45	ชั่วโมง

4.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (จัด 3 ปี)

1. วิชาพื้นฐาน	41	หน่วยกิต
ภาษาไทย	6	หน่วยกิต
คณิตศาสตร์	6	หน่วยกิต
วิทยาศาสตร์	6	หน่วยกิต
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	6	หน่วยกิต
ประวัติศาสตร์	2	หน่วยกิต
สุขศึกษาและพลศึกษา	3	หน่วยกิต
ศิลปะ	3	หน่วยกิต
การงานอาชีพฯ	3	หน่วยกิต
ภาษาต่างประเทศ	6	หน่วยกิต
2. วิชาเพิ่มเติม	42	หน่วยกิต
ภาษาอังกฤษ	24	หน่วยกิต
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	6	หน่วยกิต
วิชาตามความพร้อมของโรงเรียน	15	หน่วยกิต
พลศึกษา	3	หน่วยกิต
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	360	ชั่วโมง
3.1 แนะแนว	120	ชั่วโมง
3.2 ชุมนุม	120	ชั่วโมง
เสริมภาษาอังกฤษ	120	ชั่วโมง
3.3 กิจกรรมเพื่อสังคม สาธารณประโยชน์	60	ชั่วโมง

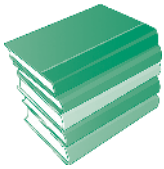

เกณฑ์การจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1. ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 81 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 66 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 66 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 11 หน่วยกิต

3. ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในระดับ 1 หรือ 2 หรือ 3

4. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับ 1 หรือ 2 หรือ 3

5. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินเป็น ผ

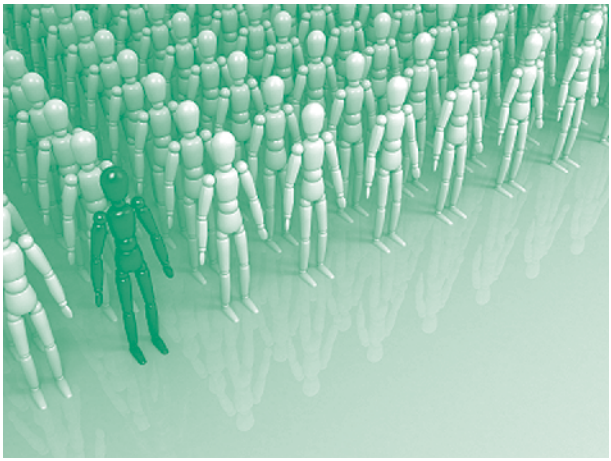

เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 81 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

3. ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในระดับ 1 หรือ 2 หรือ 3

4. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับ 1 หรือ 2 หรือ 3

5. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินเป็น ผ

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โครงการ EP

ภาคเรียนที่ 1	
รายวิชา	**ชม./น.ก.**
พื้นฐาน	**22/11**
ท 21101 ภาษาไทย	3/1.5
ค 21101 คณิตศาสตร์	3/1.5
ว 20101 วิทยาศาสตร์	3/1.5
ส 21101 สังคมศึกษา	3/1.5
ส 21102 ประวัติศาสตร์	1/0.5
พ 21101 สุขศึกษา	1/0.5
พ 21102 พลศึกษา (เทเบิลเทนนิส)	1/0.5
ศ 21101 ศิลปะ (นาฏศิลป์ 1)	2/1
ง 21101 เทคโนโลยี	2/1
ง 21102 การงานอาชีพ	
อ 21101 ภาษาอังกฤษ	3/1.5
เพิ่มเติม	**8/4**
ค 21201 คณิตศาสตร์เพิ่ม	2/1
ศ 21201 การละคร	2/1
อ 21201 อังกฤษเพื่อการสื่อสาร	2/1
อ 21202 อังกฤษเพื่อมัคคุเทศก์	2/1
เพิ่มเติมรายวิชาอีก 4 รายวิชา	
1.	
2.	
3.	
4.	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	**3/0**
แนะแนว	1/0
ลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด	1/0
ชุมนุม	1/0
กิจกรรมเพื่อสังคมฯ	8
รวมทั้งหมด	**33/15**

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โครงการ EP

ภาคเรียนที่ 2	
รายวิชา	**ชม./น.ก.**
พื้นฐาน	22/11
ท 21102 ภาษาไทย	3/1.5
ค 21102 คณิตศาสตร์	3/1.5
ว 20102 วิทยาศาสตร์	3/1.5
ส 21103 สังคมศึกษา	3/1.5
ส 21104 ประวัติศาสตร์	1/0.5
พ 21103 สุขศึกษา	1/0.5
พ 21104 พลศึกษา (แชร์บอล)	1/0.5
ศ 21102 ศิลปะ (ดนตรีสากล)	2/1
ง 21101 เทคโนโลยี	2/1
ง 21102 การงานอาชีพ	
อ 31102 ภาษาอังกฤษ	3/1.5
เพิ่มเติม	8/4
ค 21203 คณิตศาสตร์เพิ่ม	2/1
ศ 21202 การละคร	2/1
อ 21203 อังกฤษเพื่อการสื่อสาร	2/1
อ 21204 อังกฤษเพื่อมัคคุเทศก์	2/1
เพิ่มเติมรายวิชาอีก 4 รายวิชา	
1.	
2.	
3.	
4.	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3/0
แนะแนว	1/0
ลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด	1/0
ชุมนุม	1/0
กิจกรรมเพื่อสังคมฯ	8
รวมทั้งหมด	33/15

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โครงการ EP (อังกฤษ-คณิต)

ภาคเรียนที่ 1	
รายวิชา	**ชม./น.ก.**
พื้นฐาน	7.5/300
ท 31101 ภาษาไทย	1/40
ค 31101 คณิตศาสตร์	1/40
ว 30101 วิทยาศาสตร์	1/40
ส 31101 สังคมศึกษา	1/40
ส 31102 ประวัติศาสตร์	0.5/20
พ 31101 สุขศึกษา	0.5/20
ศ 31101 ทัศนศิลป์	0.5/20
ศ 31102 นาฏศิลป์	0.5/20
ง 31101 เทคโนโลยี	1/40
อ 31101 ภาษาอังกฤษ	1/40
เพิ่มเติม	7/280
ค 31201 คณิตศาสตร์เพิ่ม	1.5/60
พ 31201 บาสเกตบอล	0.5/20
อ 31201 อังกฤษเพื่อการสื่อสาร	1/40
อ 31202 อังกฤษการอ่าน	1/40
อ 31203 อังกฤษรอบรู้	1/40
อ 31204 มัคคุเทศก์น้อย	1/40
ส 31221 โลกปริทัศน์	1/40

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โครงการ EP (อังกฤษ-คณิต) (ต่อ)

ภาคเรียนที่ 1	
รายวิชา	**ชม./น.ก.**
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	0/60
แนะแนว	0/20
ชุมนุม	0/20
เสริม Vocabulary in Use 1	0/20
กิจกรรมเพื่อสังคมฯ	10
รวมทั้งหมด	14.5/660

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โครงการ EP (อังกฤษ-คณิต)

ภาคเรียนที่ 2	
รายวิชา	**ชม./น.ก.**
พื้นฐาน	7.5/300
ท 31102 ภาษาไทย	1/40
ค 31102 คณิตศาสตร์	1/40
ว 30102 วิทยาศาสตร์	1/40
ส 31103 สังคมศึกษา	1/40
ส 31104 ประวัติศาสตร์	0.5/20
พ 31102 สุขศึกษา	0.5/20
ศ 31102 นาฏศิลป์	0.5/20
ง 31102 การงานอาชีพ (E-Tourist)	1/40
อ 31102 ภาษาอังกฤษ	1/40
เพิ่มเติม	7/280
ค 31202 คณิตศาสตร์เพิ่ม	1.5/60
พ 31202 วอลเลย์บอล	0.5/20
อ 31205 อังกฤษเพื่อการสื่อสาร	1/40
อ 31206 อังกฤษการอ่าน	1/40
อ 31207 อังกฤษรอบรู้	1/40
อ 31208 มัคคุเทศก์น้อย	1/40
ส 31261 ก้าวทันโลก	1/40

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โครงการ EP (อังกฤษ-คณิต) (ต่อ)

ภาคเรียนที่ 2	
รายวิชา	**ชม./น.ก.**
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	0/60
แนะแนว	0/20
ชุมนุม	0/20
เสริม Vocabulary in Use 2	0/20
กิจกรรมเพื่อสังคมฯ	10
รวมทั้งหมด	14.5/640

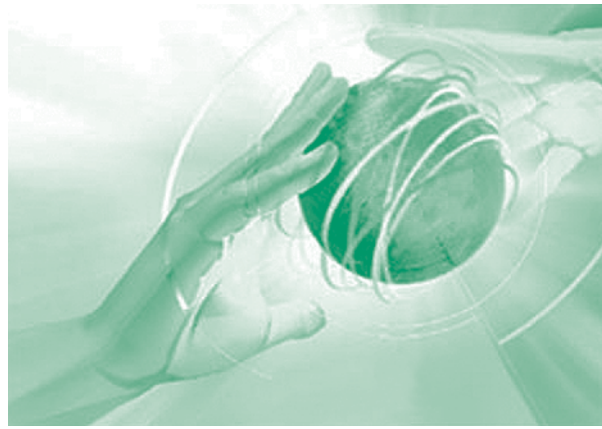

English Program

Course Structure in Upper Secondary Level (M.4-M.5-M.6)

Mattayom Suksa 4 Science-Mathematics Program 2009 (2552)

Kinds of Subjects	1st Semester				
	Subject Codes	Course Titles	hours/ week	hours/ semester	Credit (s)
Fundamental	ท 31101	Thai 1	2	40	1
	ค 31111	Fundamental Mathematics	2	40	1
	ส 31191	Geography	1	20	0.5
	ส 31131	Civics, Culture and Life in Society	1	20	0.5
	ส 31115	Religion	1	20	0.5
	อ 31111	Fundamental English	2	40	1
	พ 31111	Health Education and Physical Education	1	20	0.5
	ศ 31171	Music	1	20	0.5
	ง 31111	Occupation and Technology	2	40	1
	ว 31130	Fundamental Chemistry	3	60	1.5
	ว 31170	Science	3	60	1.5
		Total	19	380	9.5

English Program

Course Structure in Upper Secondary Level (M.4-M.5-M.6)

Mattayom Suksa 4 Science-Mathematics Program 2009 (2552)

Kinds of Subjects	1st Semester				
	Subject Codes	Course Titles	hours/ week	hours/ semester	Credit (s)
Addtional	ค 30231	Mathematics	2	40	1
	จ 30281	Chinese 1	2	40	1
	อ 30241	English Reading	2	40	1
	อ 30201	English Listening-Speaking	2	40	1
	อ 30218	English Writing	2	40	1
	อ 30271	English Grammar	2	40	1
	พ 30261	Physical Education 01	1	20	0.5
		Total	13	260	6.5
Student Development Activities		Guidance	1	20	-
		Club	1	20	-
		Social Activity and	1	20	-
		Public Service			
		Total	3	60	-
		Grand Total	35	700	16

English Program

Course Structure in Upper Secondary Level (M.4-M.5-M.6)

Mattayom Suksa 4 Science-Mathematics Program 2009 (2552)

Kinds of Subjects	2st Semester				
	Subject Codes	Course Titles	hours/ week	hours/ semester	Credit (s)
Fundamental	ท 31102	Thai 2	2	40	1
	ค 31112	Fundamental Mathematics	2	40	1
	ส 31115	Fundamental Economics	2	40	1
	ส 31171	History	2	40	1
	ส 31116	Religion	1	20	0.5
	อ 31112	Fundamental English	2	40	1
	พ 31112	Health Education and Physical Education	1	20	0.5
	ศ 31172	Music	1	20	0.5
	ง 31112	Occupation and Technology	2	40	1
	ว 31150	Fundamental Biology	3	60	1.5
	ว 31120	Fundamental Physics	3	60	1.5
Total			21	420	10.5

English Program

Course Structure in Upper Secondary Level (M.4-M.5-M.6)

Mattayom Suksa 4 Science-Mathematics Program 2009 (2552)

Kinds of Subjects	2st Semester				
	Subject Codes	Course Titles	hours/ week	hours/ semester	Credit (s)
Addtional	ค 30232	Mathematics	2	40	1
	ญ 30291	Japanese 1	2	40	1
	อ 30246	English Critical Reading 01	2	40	1
	*				
	อ 30219	English Writing	2	40	1
	อ 30272	English Grammar	2	40	1
	พ 30262	Physical Education 02	1	20	0.5
		Total	11	220	5.5
Student Development Activities		Guidance	1	20	-
		Club	1	20	-
		Social Activity and Public Service	1	20	-
		Total	3	60	-
		Grand Total	35	700	16

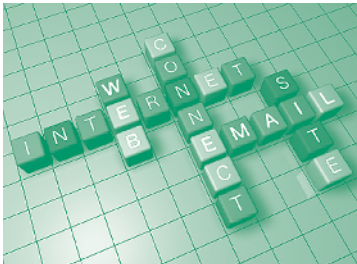

ตัวอย่างที่ 2 รูปแบบที่ 2
หลักสูตรทางเลือก หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช พ.ศ. 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546)

1 ความเป็นมา

เป้าหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคนไทยให้มีคุณลักษณะฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ซึ่งการพัฒนาคนไทยให้มีคุณลักษณะดังกล่าวสถานศึกษาต้องมีลักษณะการเป็นมาตรฐานสากล ได้แก่

1. การจัดการเรียนการสอน
2. บริหารจัดการด้านระบบคุณภาพ

ดังนั้นลักษณะการเป็นมาตรฐานสากล มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก
2. การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล
3. บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

ปัจจุบันการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังขาดความชัดเจนเด่นชัดของคุณลักษณะการเป็นมาตรฐานสากลที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก วิธีการที่สำคัญ คือ สถานศึกษาทุกแห่งต้องพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สากล เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรทางเลือกที่สนองตอบผู้เรียนและท้องถิ่นอย่างหลากหลาย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพได้ อีกทั้งผู้เรียนมีศักยภาพยอดเยี่ยม วิชาการสื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานสร้างสรรค์และร่วมกันรับผิดชอบโลก

2 หลักการ

หลักการหลักสูตรทางเลือก หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรวิชาชีพ เป็นหลักสูตรที่บูรณาการกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช พ.ศ. 2551 กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช พ.ศ. 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546) และหรือหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เพื่อให้สถานศึกษาสังกัด สพฐ. ใช้เป็นหลักสูตรทางเลือกสำหรับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น ทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

5. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

6. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียนถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระได้

7. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

8. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการ และสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่น

3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

6. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

7. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

8. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4 วิธีการ

การพัฒนาหลักสูตรทางเลือก หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช พ.ศ. 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546) และหลักสูตรวิชาชีพสถานศึกษา ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สามารถกำหนด โดยมีเป้าหมายการพัฒนาการพัฒนาสถานศึกษา 3 ระดับ ได้แก่

1. โรงเรียนดีประจำจังหวัด
2. โรงเรียนดีประจำอำเภอ
3. โรงเรียนดีประจำตำบล

โรงเรียนดีทั้ง 3 ระดับ มีแนวทางพัฒนาหลักสูตรทางเลือก 2 หลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตรเทียบโอนประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
2. หลักสูตรอาชีพสนองตอบความต้องการของผู้เรียน/ชุมชน/ท้องถิ่น

รูปแบบหลักสูตร (เทียบโอน)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

เป้าหมาย

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เมื่อเรียนจบจะได้ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถเข้าเรียนต่อระดับอุดมศึกษา

2. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในสาขาวิชาอาชีพที่ต้องการ เมื่อเรียนจบตามเกณฑ์การจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546) จะได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาที่ต้องการและสามารถเรียนต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ตัวอย่าง โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา :
จัดการศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียนและวิทยาลัยเทคนิค
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4
กลุ่มวิชาทรัพยากรมนุษย์เพื่ออาชีพ แผนกวิชาช่างแว่นตาและเลนส์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1	
รายวิชา/กิจกรรม	**เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)**
ท 41101 ภาษาไทย	1.0/40
ค 41103 คณิตศาสตร์	1.0/40
ว 41101 วิทยาศาสตร์	1.0/20
ส 41101 สังคมศึกษา	2.0/80
พ 41101 สุขศึกษาและพลศึกษา	0.5/20
ศ 41101 ศิลปะ	0.5/20
ง 41101 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 4	1.5/60
อ 41101 ภาษาอังกฤษ	2.0/80
สาระเพิ่มเติม	
ท 41201 การเขียนรายงานการค้นคว้า	0.5/20
ท 41201 การเขียนเชิงสร้างสรรค์	0.5/20
ส 41281 พลังงานกับสิ่งแวดล้อม	1.0/40
อ 41201 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1	1.0/40

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา :
จัดการศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียนและวิทยาลัยเทคนิค
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4
กลุ่มวิชาทรัพยากรมนุษย์เพื่ออาชีพ แผนกวิชาช่างแว่นตาและเลนส์ (ต่อ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1	
รายวิชา/กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)
เลือกเสรีตามความถนัด (วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง)	
ง 41261 การแว่นตาเบื้องต้น	2.0/80
ง 41263 เลนส์ 1	2.0/80
รวม	16.5/660
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	
กิจกรรมแนะแนว	/20
กิจกรรมวิถีพุทธ	/20
กิจกรรมชุมนุม/ชมรม	/20
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	740

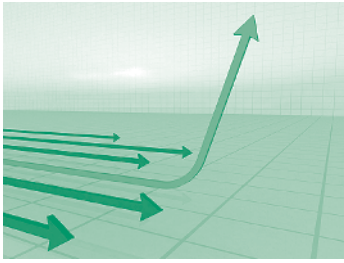

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา :
จัดการศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียนและวิทยาลัยเทคนิค
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4
กลุ่มวิชาทรัพยากรมนุษย์เพื่ออาชีพ แผนกวิชาช่างแว่นตาและเลนส์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2	
รายวิชา/กิจกรรม	**เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)**
ท 41102 ภาษาไทย	1.0/40
ค 41104 คณิตศาสตร์	1.0/40
ว 41102 วิทยาศาสตร์	1.0/20
ส 41102 สังคมศึกษา	2.0/80
พ 41102 สุขศึกษาและพลศึกษา	0.5/20
ศ 41102 ศิลปะ	0.5/20
ง 41102 การงานอาชีพและเทคโนโลยี 5	1.5/20
อ 41102 ภาษาอังกฤษ	1.0/40
สาระเพิ่มเติม	
รายวิชาการศึกษาโลกไร้พรมแดน	
รายวิชาคิดสร้างสรรค์ (CAS)	
รายวิชาความเรียงขั้นสูง	

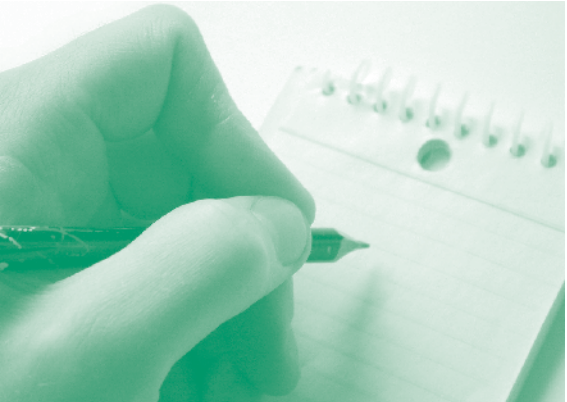

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา :
จัดการศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียนและวิทยาลัยเทคนิค
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4
กลุ่มวิชาทรัพยากรมนุษย์เพื่ออาชีพ แผนกวิชาช่างแว่นตาและเลนส์ (ต่อ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2	
รายวิชา/กิจกรรม	เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชม.)
เลือกเสรีตามความถนัด (วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง)	
ง 41264 เลนส์ 2	2.0/80
ง 41265 การเลือกเลนส์	2.0/80
ง 41266 การประกอบแว่นตา 1	3.0/120
รวม	16.5/660
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	
กิจกรรมแนะแนว	/20
กิจกรรมวิถีพุทธ	/20
กิจกรรมชุมนุม/ชมรม	/20
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	740

คณะทำงาน
จัดทำคู่มือการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

ที่ปรึกษา

นายชินภัทร ภูมิรัตน	เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายเสน่ห์ ขาวโต	รองเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางอ่องจิต เมธยะประภาส	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวเสาวนิตย์ ชัยมุสิก	ข้าราชการบำนาญ

เรียบเรียงต้นฉบับ

นายสมศักดิ์ ฉันทานุรักษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธาวัฒนาเสนี จังหวัดราชบุรี
นางสาวอัญชลี ประกายเกียรติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนอนันต์ กรุงเทพมหานคร
นางศิริวรรณ อาจศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแท่นวิทยา จังหวัดชัยภูมิ
นายมนต์ชัย ปาณธูป	ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา น้อมเกล้า อุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์
นายบุญชิต รอดแก้ว	ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมราชานุสรณ์ จังหวัดนครนายก
นางสาวสุพัตรา ไผ่แก้ว	รองผู้อำนวยการโรงเรียนหอวัง กรุงเทพมหานคร
นางกาญจนา ชุมศรี	รองผู้อำนวยการโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร
นายรังสรรค์ เพ็งนู	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา เครือข่ายที่ 5 จังหวัดเพชรบุรี

นายชัด บุญญา	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา เครือข่ายที่ 15 จังหวัดเชียงใหม่
นางสมลักษณ์ พรหมมีเนตร	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา เครือข่ายที่ 17 จังหวัดพิษณุโลก
นายอรัญ กั่วพานิช	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา เครือข่ายที่ 8 จังหวัดสงขลา
นายวันชัย คงเพ็ชร์	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
นายภาสกร เกิดอ่อน	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
นางสาวสุขพัชรา ซิ้มเจริญ	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
นายปกาศิต จำปาทอง	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
นางเกศรี วิวัฒนปฐพี	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา เครือข่ายที่ 10 จังหวัดอุดรธานี
นายสัมภาษณ์ คำผุย	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา เครือข่ายที่ 12 จังหวัดมหาสารคาม

นางสาวสุมล นาคบรรพ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 2
นายไตรรงค์ มณีสุธรรม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
นางสาวขวัญชีวา วรรณพินทุ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย

ฝ่ายประมวลผลภาพรวมข้อมูลโรงเรียนและจัดพิมพ์ต้นฉบับ

นางสาวอุษา หลักดี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
นางสาวสิริรักษ์ ชูสวัสดิ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
นางสาวสมพิศ นัยนิตย์	ครูผู้ช่วยโรงเรียนทวีธาภิเศก 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3
นางสาวอังคนา จบศรี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
นางปาริตา ศุภการกำจร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
นางสาวสุวลี สาคำ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
นายวิวรรธน์ สวดมาลัย	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
นางสาวลาวัลย์ พรมสวน	สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย

บรรณาธิการกิจ

นายรังสรรค์ เพ็งนู	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา เครือข่ายที่ 5 จังหวัดเพชรบุรี
นายไตรรงค์ มณีสุธรรม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
นายภาสกร เกิดอ่อน	ศึกษานิเทศก์ เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
นางสาวขวัญชีวา วรรณพินทุ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย
นางสถิรา ปัญจมาลา	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ ศูนย์สารนิเทศการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักอำนวยการ

รูปเล่มและปก

นายพงษ์ศักดิ์ ผุยพอกสิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ
นางสถิรา ปัญจมาลา	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ ศูนย์สารนิเทศการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักอำนวยการ

ขอขอบคุณ

นายพงษ์ศักดิ์ ผุยพอกสิน	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมาธิการ สิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และ สิทธิผู้บริโภคของวุฒิสภา ที่สนับสนุน แนวความคิดในการจัดทำเอกสาร
นางสาววรานุช ชินวรโสภาค	องค์การแพธ (PATH) ที่สนับสนุนข้อมูล และเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ Global Education and Youth Development